

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 234.

Ljubljani, v sredo 14. oktobra 1891.

Letnik XIX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 13. oktobra.

Južna železnica.

V pričetku današnje seje odgovarjal je trgovski minister na interpelacijo poslanca Povšeta in tovarišev gledé slabega stanja železničnih mostov med Ljubljano in Logatcem. Minister je rekel, da je nemudoma poslal pregledovalnega inženirja na Kranjsko, ki je dotične mostove preiskoval in našel, da jih je južna železnica že popravljala, ko je tja prišel. Tako velike nevarnosti ni, kakor se je govorilo, in navadni vsakoletni popravki zadoščajo.

Naj pri tej priliki še omenjam, da se tukaj čedalje bolj govori o poddržavljenju južne železnice. Vprašanje pa je, bode li mogla država zmagovati tako obilni kup, kakoršnega zahteva družba.

Tudi na druge interpelacije

je markiz Bacquehem danes odgovarjal. Poslanec Kindermannu je rekel, da ni sicer posebne potrebe, pomnožiti prodajalnice za oglasnice gledé statistike vnanje trgovine, vendar bo skrbel, da se bodo dobivale na vseh železniških postajah.

Poslanec Morretu, ki je tirial za vse železnične vozove, da naj se ne odpirajo ob stranéh, ampak s konca, da konduktirji niso v nevarnosti, spodrsniti in pasti pod-nje, odgovarjal je minister, da je vlada tudi privatnim železnicam to že večkrat priporočala, in da se je v istini število takih vozov od leta 1888 do 1. maja 1891 pomnožilo za 500. Brzovlaki imajo že sploh take vozove, in vrše se obravnave, da jih napravijo tudi vnanje države, ki pošiljajo svoje vozove skozi naše dežele.

Poslanec Mixi je gledé železnične proge Rovdnica-Vejvanov rekel, da mu je zahodna češka železnica že lani izročila dotični načrt, ob enem pa pripoznala, da omenjena proga ni posebno potrebna.

Poslanec Thurnher je zahteval v neki interpelaciji, da naj bi se večkrat napajala živina, ki se

prevaža po železnicah. Minister je danes odgovarjal, da se to zgodi.

Podpora po uimih poškodovanim deželam.

Pred prehodom na dnevni red predlagal je načelnik budgetnega odseka, da naj se najprej rešijo nujni predlogi poslancev Pfeiferja, Hagendorferja in Marcheta gledé podpore od toče, povodenj in mraza poškodovanim okrajem. Brez ugovora je bila potem sprejeta naslednja resolucija:

„C. kr. vladi se naroča, da naj kolikor mogoče hitro potrebno ukrene in potrebnih zneskov od državnega zbora zahteva, da se po primeri dotičnih poizvedb občini Gumpoldskirchen, dalje občinam v krškem, novomeškem in radovljiškem političnem okraju na Kranjskem, kakor tudi okrajema Weiz in Birkfeld na Štajerskem, dovoli potrebna podpora in polajša bēda, ki so jo napravile toča, mraz in povodnji.“

Prestopivši na dnevni red vsprejela je zbornica zakon gledé stanovanj za delavce v drugem in tretjem branju.

Narodno-gospodarski predlogi v državnem zboru.

Dunaj, 11. oktobra.

(Konec.)

Dosedaj je gledé delavskih hiš še največ Angleška storila. Tam velja sploh, da je vsaka mala hiša, ki ne nosi več kakor 200 gld. najemščine na leto, vsakatega davka prosta. Po drugih državah pa takih olajšav doslej nikjer ne najdemo. Zato so nekateri zastopniki tudi ugovarjali, češ, saj druge države tudi nimajo enakih olajšav. A pomisliti treba, da tudi v nobeni drugi državi ni hišni davek tako velik, kakor prav pri nas, kjer se more računati, da plača hišnik blizu polovico od najemščine za javne troške in davke. To pa ravno vpliva, da so osobito majhna stanovanja silno draga ter da se malokdo loti zidanja malih stanovanj za delavce, ker poleg

visokega davka ima hišnik tudi še marsikatero nevšečnost pretrpeti. To vse prouzročuje tako imenovano bēdo ali mizerijo delavskih stanovanj. Ker ima nova postava marsikatero precej trde določbe, nimam prepričanja, da bi zasebni tovarnarji mnogo zidali, pač pa se bodo lotile tega dela razne korporacije, osobito pa stavbinske družbe, katerim morda pri-skočijo tudi hranilnice, ki jim bodo posodile iz rezervnega zaklada primerne svote v namen zgrajenja novih delavskih hiš.

Med razgovorom slišala se je tudi tu in tam beseda, da bodo pa s tem dosedanje hiše z malimi stanovanji padle zeló pod vrednostno ceno in da bode marsikateri hišnik pri tem trpel škodo. Ne more se temu oporekati, vendar pa se tudi ne dá tajiti, da osobito — jaz ne govorim v prvi vrsti za Ljubljano, ampak za celo državo — po večjih mestih in krog velikih tovarniških središč treba kaj izdatnega storiti za delavske rodbine gledé stanovanj. S pomnožitvijo stanovanj bodo odstranjene zdravju toliko škodljive razmere, ki nastajajo vsled prenapolnjenja stanovanj in vsled večje konkurence bodo delavci tudi po nižji ceni mogli najti stanovanja.

Vsekako si jaz vsaj po svojem prepričanju ne obečam kakih velikih olajšav, ker primerna stanovanja se že še dobé, a slabi zaslužki delavcev so in bodo zadržki, da se zdravstvene razmere v delavskih stanovanjih ne zboljšajo. To so tudi nekateri govorniki poudarjali ter zahtevali, da mora gosposka, osobito zdravstveni urad poseči vmes in zabraniti, da ne bodo stanovanja prenapolnjena. Vse lepo, a ubogi delavec, ki je oče mnogobrojni družinici, mora sploh skrbeti, da mu poleg stanovanja preostane še kaj za kruh, za katerega ga prosi kopica nedolžnih otročičev. Vsekako pa je želeti, da bi zdravstveni uradi vršili svoj poklic in razporedili marsikatero gnezdo, ki mori duha in telo ondi nakopičenih ljudij.

Preidem k posameznim odstavkom nove postave, in tu navajam, da so predlagatelji nastavili 36letno oproščenje za nove delavske hiše. Temu se

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Deseto poglavje.

Notranja vojska.

Trije meseci so pretekli, odkar je pogorel grad Rosescastle. Kolikor si je tudi prizadeval vikarij glengariffski, da bi našel Petra ali Tobijo, ni ju mogel najti. Angleški posestniki in njih agenti so bili v vednem nemiru in strahu, — in ne brez uzroka.

Nedotakljivi „kralj noči“ razpošiljal je neprestano svojo četo požigalcev in ubijalcev, ki je delovala s čudovito spretnostjo in hitrostjo. Hudobijstva so se strašno množila, istotako preteča pismena svarila, in gorjé mu, kdor ni ubogal! Pri belem dnevu, v sredi svojcev in redarjev, zadel je oster meč znamenovano žrtev. Predno so se redarji zavedli in jeli popraševati po umorilcu, že nihče ni ničesar videl, ničesar slišal. Tudi zapirali so sumnjive, — a manjkalo je dokazov in prič, ter so jih zopet izpuščali. Vsako jutro prinesli so časopisi vznemirljive vesti, kakor: „V Irskeji je nad 200.000 oborožen-

cev; orožja dobivajo iz Anglije; pred očmi deželnega glavarja kupuje se sleheren brez strahu.“

Angleške čete zbrale so se, da bi svojih moči preveč ne oslobile po deljenju, na najznamenitejših mestih ter so prepustile majhne trge in gradove negotovi usodi.

To ravnanje bilo je previdno; bilo jih je le 42.000 mož, a bila je izvrstno izvežbana armada in vojaki so si bili svesti zmage nad O'Brien-ovo četo, akoravno je štela 100.000 mož. O'Brien-ovi poveljniki pa so se tudi očitno izogibali javnemu boju z Angleži.

Sinovi noči uporabili so to nedelavnost vojakov v to, da so s pretenjem, umori in požiganjem strašili vso okolico. Peter jih ni smel pred zločinstvi zavračevati. Močnejša volja vodila je njegovo voljo in njegovo četo, kateri je bil on le po imenu kralj, v istini pa je v vsem in skoraj nevedoma ubogal Irvinghona.

Ta sedaj ni prišel iz svoje hišice v Bantry; le po eden- ali dvakrat v tednu šel je s Petrom v gore, da si je zapisal še kako notico, kakor je rekel — a v istini hodil je tja k zborovanjem sinov noči.

Dva ali tri dni pozneje zvedela so se nova zločinstva. Peter je bil nevoljen, da so odposlanci dana jim povelja prestopili, a doktor je bil povelja tajno

spremenil. — Petra je jela vest peči in k vsemu se je pridružilo silno onesrčenje. Mislil je na Zaliko. Nihče ni vedel kaj o njej. Mislili so, da se je rešila, a ni je bilo najti. Bolj in bolj ga je navdajala strašna slutnja, da je v ognju zgorela ali pa padla Angležem v roke.

Ta negotovost morila je mladega Irea; zastoni si je prizadeval doktor, da bi ga zopet osrečil. Nече večera, ko zopet premišlja, kako bi ga opogumil, zasliši zopet glas sove. Po prstih stopa, da bi ne vzbudil Brigitte, po stopnicah, tiho zapre duri in gre v gozd. Niti 50 korakov ni storil, ko zagleda črno postavo.

„Kdo je?“ vpraša.

„Plunder in Bantry,“ je bil odgovor.

„Pojdiva k nabrežju,“ dé doktor.

Po strmem bregovju stopata navzdol in potem po peščenem pomolju dalje proti vodi, kjer jih je šumeče pluskanje valov varovalo nepoklicanega poslušalca.

„Kaj je?“ vpraša doktor.

„Slaba novica: Zalika ni dalje od tu.“

„Kje je?“

„V Glengariffu pri vikariju.“

Doktor zakolne; „ali vé Peter kaj o tem?“

pa je vlada odločno po robu stavila in po mnogih razpravah izrekla se za 24-letno oproščanje. Oproščanje pa bode obteženo vsa ta postava s tem, da vlada odločno zahteva, naj tudi dežele, torej deželni zbori, izrekó oprostitev takih zgradb od deželnih davčnih naklad.

Nekateri odsekovi člani so zahtevali, da bi vlada sploh nič ne preračunila, koliko davščine bi morala taka nova hiša nositi, s tem torej, da bi dežele tudi ne mogle nakladati deželnih naklad, katere so opravičene odmeriti na podlagi rednega cesarskega davka. Večina branila je pravičo deželne avtonomije, ker tu ne gre, da bi za vse dežele veljalo eno in isto kopito. Sicer pa, četudi dežela odloči oprostitev, bo to težavno za občine, ki bodo imele mnogo velikih stroškov za kanalizacije, za napravo novih cest, za napeljavo vode in razsvetljavo itd. In že sedaj večina občin težko nosi jarem mnogovrstnih davščin in občinskih bremen. Pri slehernem početku treba misliti in ne pozabiti, da so tudi občinarji, oziroma davkoplačevalci že do skrajne meje obteženi in da teh polom bo še-le bridek in osodepoln. Slišim ugovarjati, priznavate, da tudi za hišnike je trda itd. Res je, vendar pa, ako hočemo, da se vredí socialni red, da se zadovolji delavskim stanovanjem, treba požrtvovalnosti, kakor nas to tako lepo uči okrožnica sv. očeta Leona XIII. Nasvetovalo se je tudi, da bi ta olajšavna postava ne veljala le za delavska stanovanja, ampak sploh za mala stanovanja, saj je še mnogo ubožcev, ki morda nič manj težavno ne shajajo s pičlimi svojimi prihodki. Koliko je ubogih vdov in sirot, ki so v revnih sobicah pod strešjem, kjer zmrzujejo in stradajo; koliko je ubogih pisarjev, diurnistov, ki nosijo sicer gosposko suknjo, ki pa so tudi grozni revčki osobito, ako imajo več otročičev.

V odseku se je zahtevalo, da se postava razširi tudi na te kroge, a odločno je vlada nasprotovala temu. Upajmo, da nam bode v tem oziru nova davčna reforma, katero je v kratkih potezih finančni minister v svojem današnjem proračunskem govoru naznanil in o kateri bodem natančno poročal, kakor hitro jo finančni minister predloži, prinesla kakih olajšav.

Že v začetku poročila sem omenjal, da nimam prepričanja, da se bodo te postavne olajšave zelo poprijeli, ker osobito § 4. in 5. te postave sta, ki veliko zahtevata od hišnika. § 4. veli, da ne sme stanovanje manjše biti, ako obstoji le iz ene sobe, kakor 15 kvadratnih metrov in ne večje, kakor 30 kvadratnih metrov; stanovanja pa, ki sestojé iz več sob, ne smejo manj od 40 in ne več kakor 75 kvadratnih metrov meriti.

Paragraf 5. pa določuje, kolika najemščina se sme od takih stanovanj zahtevati. Določeno je, da letna najemščina sme največ znašati za 1 kvadratni meter:

a) na Dunaju 1 gld. 75 kr.;

b) v mestih, ki imajo nad 10.000 prebivalcev, torej n. pr. v Ljubljani za 1 kvadratni meter 1 gld. 15 kr.;

c) v vseh drugih mestecih in vaseh pa 80 kr.

„Hotel sem mu že povedati, a mislil sem, da je bolje, ako vas poprašam.“

„Prav; zelo neumno bi bilo od tebe. A kaj storiti? Tisoč funtov šterlingov dam, ako bi bila v dnu morja, dá, tisoč funtov! Ali poznaš koga, ki bi jih rad zaslužil?“

„V celej Irski ga ne najdete, ki bi položil roko na hčer Joyce-tovo, na Hadfieldovo nevesto!“ nevoljno odgovori diplar.

Doktor je takoj sprevidel napačnost svojih besedi, zato pristavi:

„Rad verjamem, in ako bi jo bilo treba varovati, bil bi jaz prvi; a jaz le iz dobrih uzrokov želim, da Peter ne zvé ničesar o njej. Gotovo vikarij nikomur ni o tem govoril, ker se boji Angležev — a kako si ti to zvedel?“

„Včeraj sem dobil Mihala, ki je pobiral suhljad kraj gozda. Jako vesel je bil in pel je. To me je čudilo; jel sem ga popraševati. Težko sem ga privedo tega, da mi je povedal. — Zalika je baie mnogo pretrpela na poti, ker —“

„Verjamem, a to nas ne briga. Skrbi me najbolj to, da vikarij po Petru popraša in ako ga najde, pripravil ga bode, da se z njo odpelje v Ameriko in mi naj gledamo potem, kako se bodedo oprali.“

(Dalje sledi.)

Paragraf 6. veli, da hišnik, ki bi ne ravnal strogo po določilih § 4. in 5., zgubi olajšave.

Za slučaj, da pobira višjo najemščino, kakor jo predpisuje § 5., kaznuje davčna gosposka takega hišnika z denarno kaznijo, ki znaša desetkratno svoto od one, za kar je pobral višjo najemščino.

Ako ga vnovič zassejjo, zgubi vse dobrote ali olajšave te postave.

Paragraf 7. določuje, da imajo to olajšavo one nove hiše za delavce, ki se bodo v teku prihodnjih 10 let zgradile, to se pravi, ta olajšava bo le onim v delež, ki bodo v teku desetih let zgradili take hiše, in ti smejo biti lastniki tovarn, delavske zadruge, občine in stavbene družbe.

To tedaj je jedro nove postave, ki naj bi pospešila, da nastane mnogo novih delavskih stanovanj.

Vsemu temu bi kot zastopnik kmetijskih občin imel le pristaviti, da bi bilo pravično, ko bi se tudi za kmetijske delavske hiše enake olajšave proglasile. Večje kmetije že sedaj trpe na silnem pomanjkanju delavcev, vse drvi in sili v mesta in tovarne. Ako pa ima večji kmetovalec takozvane kočé ali kajže, v katerih stanujejo kmetijske delavske rodbine, mora od njih plačevati hišni razredni davek. Za sedaj ni upanja, pač pa se obeča, da se bodo mala stanovanja osobito tudi na kmetih oprostila hišnega davka, kar bi bilo ne le pravično, ampak nič manj potrebno, kakor pri obrtnijskih delavskih razmerah. Bêda je med temi, a gotovo še večja na kmetih, kjer je ogromno veliko malih hišic, koč ali kajž, v katerih prebiva silno revni ljud, ki je srečen, ako ima za praznik na mizi blebec kruha.

Torej upajmo, da nam nova, danes od finančnega ministra napovedana davčna reforma prinese res pravičnih ter prepotrebni olajšav, kakor je to finančni minister sam jasno izrekel, da njegova reforma meri na to, da se olajša zemljiški in obrtni davek.

—è.

Imenik podružnic družbe svetega Cirila in Metoda.

(Dalje.)

IV. Primorsko.

a) Gorliško:

- Gorliška moška:** 1. Dr. Anton Gregorič, prof. bogoslovja; 2. Anton Santelj, gimn. profesor; 3. Valentin Kancler, učitelj. Namestniki: 1. Josip Ivančič, gimn. profesor; 2. Franc Furlani in 3. Franc Leban, poštna uradnika. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 14, letnikov 82, podpornikov 17, skupaj 114. Gld. 92-72.
- Šempas:** 1. Iv. Kodre, vikar v Oseku; 2. Jernej Rajar, nadučitelj; 3. Josip Rijavec, posestnik. Namestniki: 1. A. Slokar, 2. Ivan Batič, 3. Jernej Batič. Ustanovnika 2, letnikov 19, podpornikov 9, skupaj 30. Gld. —.
- Ajdovska z okolico:** 1. Iv. Dugulin, župnik; 2. Fr. Petrič, 3. Anton Terčelj. Namestniki: 1. A. Lokar, 2. J. Budihna, 3. Dragotin Kravc. Ustanovnik 1, letnikov 46, podpornikov 7, skupaj 54. Gld. 104.—.
- Kobarid:** 1. Jakob Fon, vikarij v Kredu; 2. Anton Pipan, vikar; 3. —. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 8, letnikov 18, podpornika 2, skupaj 29. Gld. 93-67.
- Bolec:** 1. Fran Novar, dekan; 2. Adolf Komac, učitelj; 3. Gregor Šubic, kontrolor. Namestniki: 1. Alojzij Sorč, c. kr. poštar; 2. —; 3. Fran Pečenko, občinski tajnik. Ustanovnikov 6, letnikov 38, podpornika 2, skupaj 46. Gld. 34.—.
- Dornberg, Prvačina in Gradišče:** 1. Fil. Kramar, župnik; 2. Vinko Gregorič; 3. Josip Poljšak, župnik. Namestniki: 1. Simon Gregorič; 2. Ign. Križman ml.; 3. Josip Orel. Ustanovniki 3, letnikov 31, podporn. 110, skupaj 144. Gld. 17.—.
- Cerkljanski okraj (Cerkno):** 1. Mnsgr. Jos. Jeram, dekan; 2. Anton Kosmáč; 3. Josip Kosec, kapelan. Namestniki: 1. Jos. Šejbal, 2. Mohor Sedej. Ustanovnik 1, letnikov 24, podpornikov 50, skupaj 75. Gld. 32-36.
- Briska, sedež v Biljani:** 1. Lovro Juvančič, župnik; 2. Andrej Širok, nadučitelj; 3. Hrabroslav Volarič, učitelj. Namestniki: 1. —, 2. Anton Skolaris, 3. M. Zamar. Ustan. 7, letnikov 30, podpor. 20, skupaj 57. Gld. 35.—.
- Gorliška ženska:** 1. Josipina Premrov; 2. Marija Jug; 3. Pavla Koren. Namestnice: 1. Avgusta Santelj; 2. Marija Klavžar; 3. Amalija Druffa. Ustanovnic 18, letnic 157, podpornic 166, skupaj 341. Gld. 300.—.
- Naklo na Krasu:** 1. —, 2. J. Kumar, 3. Ant. Pakiž. Namestnik 1. Jan. Štrukelj. Skupaj 80. Gld. —.
- Tolmin:** 1. Josip Kragelj, dekan; 2. Kr. Bratina, nadučitelj; 3. Ivan Jug, sodnijski sluga. Namestniki: 1. Jos. Ivančič, c. kr. notar; 2. Andrej Vrtovec, učitelj; 3. Fran Kavčič. Ustan. 5, letnikov 25, skupaj 30. Gld. 100.—.
- Kömenski okraj:** 1. Adolf Harmel, dekan v Kömenu; 2. Alojzij Strekelj, podžupan; 3. Edvard Strekelj, duh. pomočnik. Namestniki: 1. Alojzij Luznik, učitelj v Škrbini; 2. Josip Strekelj, učitelj na Gorjanskem; 3. Josip Kovačič, župan v Kömenu. Ustanovnikov 9, letnikov 47, podpornikov 80, skupaj 136. Gld. —. (Osnov. 1891.)
- Kanal:** V osnovi.

b) Trst:

- Tržaška moška:** 1. Mate Mandič, deželni poslanec; 2. L. Furlani; 3. —. Namestniki: 1. Fr. Žitko, 2. dr. H. Tuma, 3. F. Bartel. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 40, letnikov 135, skupaj 179. Gld. 1579-26.
- Tržaška ženska:** 1. Natalija Truden, 2. Marija Nadlišek, 3. Ljudmila Mankoč. Namestnice: 1. Justina Michelli, 2. Josipina Delkin, 3. Ana Ščuka. Pokroviteljica 1, ustan. 17, letnic 161, skupaj 179. Gld. 71-90.

3. **Sv. Ivan v Vrdeli pri Trstu:** 1. Ivan M. Vatovec, trgovec; 2. Anton Tržec; 3. Josip Gaipernič. Namestnik: 1. Stefan Nadjet. Ustanovnikov 40, letnikov 39, podpornika 2, skupaj 81. Gld. 33.—.

4. **Greš pri Trstu:** 1. Dragotin Martelanec, zasebnik; 2. Vatroslav Počivalnik, kapelan; 3. Anton Skolar. Namestniki: 1. —, 2. Josip Polžar, 3. Fran Dolenc. Ustanovnikov 6, letnikov 88, podpornikov 27, skupaj 115. Gld. —.

c) Istro:

1. **Podgrad:** 1. Anton Rogac, dekan v Hrušici; 2. Ivan Nekemah, nadučitelj; 3. Fran Palfelj, učitelj. Namestniki: 1. Slavko Jenča, nadžupan; 2. Ivan Benedik, župnik; 3. Ivan Makarovič. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 7, letnikov 42, podpornikov 6, skupaj 57. Gld. 64.—.

Družba sv. Cirila in Metoda torej šteje o VI. veliki skupščini 98 podružnic.

Družbenikov je naznanjenih:

za **Kranjsko:** Pokrovitelj 34 (10 pokroviteljev pri družbinem vodstvu), ustanovnikov 373, letnikov 1485, podpornikov 472, skupaj 2444;

za **Štajarsko:** Pokrovitelj 10, ustanovnikov 221, letnikov 1007, podpornikov 828, skupaj 2066;

za **Koroško:** Pokrovitelj 1, ustanovnikov 52, letnikov 553, podpornikov 1384, skupaj 1990;

za **Goriško:** Pokrovitelja 2, ustanovnikov 74, letnikov 517, podpornikov 463, skupaj 1136;

za **Tržaško:** Pokrovitelj 5, ustanovnikov 73, letnikov 423, podpornikov 23, skupaj 524;

za **Istro:** Pokrovitelja 2, ustanovnikov 7, letnikov 42, podpornikov 6, skupaj 57.

Po **vseh deželah** torej: Pokroviteljev 54, ustanovnikov 800, letnikov 4027, podpornikov 3176; **vseh družbenikov 8217.**

OPAZKA: Pri onih podružnicah, ki svojih udov niso po kategorijah naznanile, privzeli smo jih k zadnji vsoti. — Slavna načelnštva so tako natisnena, kakor so bila vodstvu na zadnje objavljena.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. oktobra.

Notranje dežele.

Nova večina. Oficijozna „Montagsrevue“ je proti temu, da se bi sedaj sestavila že nova trdna večina. Kakor hitro se taka večina sestavi, bode konec zdržljivosti raznih strank in začeli se bodo politični boji. Najprej se morajo rešiti gospodarska vprašanja, in pa še napraviti sprava mej Nemci in Čehi na Češkem, še le potem bode pravi čas za sestavo nove trdne večine. Predno se bode vse to doglalo, kar naštevata ta list, bode pač minolo še precej časa in grof Taaffe bode imel težave, če bode tako dolgo hotel vladati brez trdne večine.

Budget. Proračun ministerstva notranjih zadev nam kaže zopet, da se bode zdatno povečalo osebje pri političnih uradih. Nameravajo tudi organizovati zdravstveno policijsko službo. Določilo se je 23 policijskih okrajnih zdravnikov. Pričakovati je torej vedno večjih stroškov za politično upravo. — Če se bode kaj okrajšala budgetna debata, dobil bode državni zbor čas, da reši druge jako važne stvari. Koliko narodno-gospodarskih vprašanj še pričakuje rešitve! Pa tudi druge važne zadeve odkladajo sa od zasedanja do zasedanja. Zatorej bode v prid državi n volilcev, če bode budgetna debata malo krajša.

Poštena polemika. Nedavno smo na drugem mestu objavili pod naslovom „Lojalnost „Slov. Naroda“ članek, ki je hudo spekel radikalno-konfuzno gospodo. Izgovarjajo se, da neso tako mislili, kakor so tolmačili čitatelji. Seveda mi ne vemo, kaj so mislili, a to vemo, kaj so v svoji nerodnosti zapisali. Kdor je prečital „Narodov“ članek „Rimske demonstracije“, dobil je vtis, da najstarejši slovenski dnevnik odobruje sredstva, s katerimi so papežu vzeli Rim. A ta načela in sredstva so, kakor smo dokazali v odgovoru, nevarna Avstriji, česar pa „Narodov“ sotrudnik ni ovrgel. Čudno pa je in nedoumno, v kaki zvezi sta rimsko in naše narodno vprašanje, kajti zedinjena Italija je toliko podobna zedinjeni Sloveniji, kakor irredentizem avstrijskemu domoljubju. Slovenija je v avstrijskih mejah, katerih pa irredenta ne prizna. Vsak dober Slovenec, če tudi je najradikalnejši med radikali, je lahko za idejo, da se Rim povrne papežu. „Narodovo“ modrovanje naši stvari gotovo ni na korist, in njemu popolnem veljajo besede: „Kjer te ne srbi, ne čohaj se.“ Da bi se izvil, iznese pred svoje čitatelje zopet slovenske pridige v Trstu in trdi posredno, da je Trst slovensko mesto, česar pa sam ne veruje. Kje pa smo mi trdili, da je Trst italijansko mesto? Ali je to poštena polemika? Soloh pa so vse drugi uzroki poitalijančevanja slovenskega prebivalstva ob obalih Adrije, kakor pa propovedi. Ali je duhovščina kriva, da nemajo Slovenci v Trstu slovenskih ljudskih šol? Skoraj gotovo je dotični člankar „Narodov“ slišal neke zvoniti, a ni vedel, kje.

Dopolnilne volitve na Češkem. V dveh okrajih na Češkem bodo v kratkem dopolnilne volitve v deželni zbor. V enem okraju bode kandidoval dr. Masařka, in je pričakovati, da ne bode imel protikandidata. Če pa ta mož pride v deželni zbor, tudi v Pragi dr. Grégra ne bodeta več godla na prve gosti. Vsi zmernejši mladočeški elementi se bodo zbrali okrog Masařka, ki je jako nadarjen in razsoden mož. V drugem okraju sta pa že dva kandidata. Kmetjska stranka noče več podpirati Mlado-

čehov in boče poskusiti s svojim kandidatom. Borba boče gotovo huda, ker imata obe stranki jako dobre agitatorje. Baš ta volitev je pa najboljši dokaz, da se jedinstvo mej Mladocěhi krši. Dosedaj je kmetska stranka bila le del mladocěške stranke, ali sedaj se je pa postavila na lastne noge.

Konjica deželne brambe se bode pomnožila za 12 eskadronov. To bode seveda provzročilo nove stroške. Kdaj bode že konec vednemu povečevanju vojne sile!

Vnanje države.

Rusija. V Peterburgu delajo velike priprave za boharskega hana. Stanoval bode han v rimskem dvorcu. Ne vé se pa, če se iz Peterburga han sploh še kdaj v Azijo povrne. Najbrž se v Peterburgu dogovori z Rusi, da jim za zmirej odstopi svojo deželo. Za red v Bohari že sedaj skrbé ruski vojaki.

Bolgarija. Knez je bivšemu ministru pravosodja Tončevu pisal jako presrečno pismo, v katerem izraža nado, da mu bode še nadalje tako udan, kakor mu je bil dosedaj. Knezu je menda na tem ležeče, da se Tončev ne pridruži opoziciji. Zakaj pa je Tončev odstopil, še ni prav jasno. Menda se ni mogel prav sporazumeti s Stambulovom, kateri postaja vedno trdovratnejši in ne pusti, da bi kateri njegovih tovarišev mu kaj ugovarjal.

Irsko. Sedaj, ko je umrl Parnell, se razgovarja, komu naj se izroči denar, ki sta ga Parnell in Mac Carthy vložila pri nekem pariškem bankirju. Po francoskih zakonih se prej ta zaklad ne more nikomur izročiti in na nikogar prepisati, dokler se ne izreče o tem sodišče. Zaklad znaša 40.000 funtov in je menda lastnina narodne lige.

Izvirni dopisi.

Iz slovenje-graškega okraja, 10. oktobra.*) Na dopis iz našega okraja v št. 228. to-le pojasnilo:

Ni res, da je dopis v 224. št. Vašega cenjenega lista pisal tisti, na katerega meri dopisnik.

Ni res, da se je Vaš prvi dopisnik hudoval nad tremi narodnjaki, češ, zakaj ne storé svoje dolžnosti pri okr. posojilnici, ampak hotel je reči, kam ta okraj zabrede, če tukajšnji Slovenci neso edini in složni.

Tudi si ni veleč. g. dr. Šuc, katerega sumi kot dopisnika, izbral okr. zastop, ker izvoljen je bil zastop v smislu dotičnih pravil.

Ni res, da so Slovenci minolo leto pri volitvah ostali v manjšini, kajti veleč. g. dr. Šuc je ud večine v okr. zastopu, okr. odboru, v hranilničnem odboru in ravnateljstvu. Da pa večina ne more tako krepko postopati, kriva sta posebno dva člana, ki sta s pomočjo dobro znanega gospoda iz Ljubljane rušila slogo Slovencev.

Končno je bil g. R. skozi tri leta načelnik okr. zastopa in predsednik ravnateljstva okr. hranilnice in pod njegovim predsedništvom so se pričele nerednosti. Drugi gospod pa je bil cel čas v odboru. Tretji g. F. pa ni bil član odbora hranilničnega, torej njega ne zadeva krivda.

*) S tem bodi za nas stvar končana.

Op. vred.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. oktobra.

(Ekscelenca Waser.) predsednik graškega nadsodišča, je v nedeljo v samostanu Rein povodom nove sv. maše sina deželnega nadsodišča svetovalca Kicka govoril političen govor, v katerem je izražal načela, katera kaj radi navajajo naši radikalei proti duhovnikom, ako ne gredo zá-nje v ogenj. Ker nam danes nedostaje prostora, bomo v prihodnji številki objavili pomenljiv govor.

(Slovenski Narod*) se je zopet razkoratil nad „kohorto duhovniških bojevnikov, ki na povelje višjega pastirja in zaradi mastne prihodnosti z vsemi, tudi nečednimi sredstvi, z besedo in peresom ropočejo proti napravam, ki so pripomogle do zavednosti naše“. Kakor stara klepetulja reglja monitèr „Narodne Tiskarne“ o slabih časih, katere so zakrivili „ti fanatizovani apostoli goriškega proroka“. Že davno prekuhano in postano politično zelje ponuja, kakor Čič svoj ocat, škrbasti najstarejši dnevnik slovenski na mizo svojim prostovoljnim in posiljenim naročnikom. „Ach, armer Yorick!“ — Dokaze, gospóda, a ne fraze in sumničenja! No, ko bi pri Vas veljali dokazi, potem ne bi bili konfuzni radikalei. Toliko za danes.

(Katoliškemu tiskovnemu društvu) je došlo iz moravškega dekanata od društvenega dobrotnika čast. g. župnika Jak. Gross-a vnovič 30 gld. kot dodatek k zbirki ob pastoralni konferenciji v Moravčah dné 9. septembra. Bog plačaj!

(Prememba pri uradih za odmero pristojbin.)

Povodom premembe področja uradov za odmero pristojbin je c. kr. finančno ministerstvo odredilo, da se imajo prošnje za zamenjavo kolkov od dné 1. novembra 1891 naprej v tukajšnjem območju ne več pri c. kr. finančnem ravnateljstvu, temveč pri c. kr. uradu za odmero pristojbin v Ljubljani vlagati in tudi od tega urada reševati.

(Gimnazijska reforma.) Naučni minister je izdal odlok, da dijaki v višjih razredih ne bodo več imeli domačih latinskih in grških nalog in da bodo morali učenci koncem polletja prelagati iz znanega latinskega in grškega klasika v učni jezik brez pripomočkov in priprave. Deločane so dalje za polletje štiri grške in pet latinskih nalog. Pri maturi pa smejo učenci zahtevati, da se jim predloži mesto iz privatnega berila.

(Vinska letina.) Iz krškega okraja se nam z dné 13. t. m. poroča, da je tudi trgataj večinoma končana. Gorkota zadnjih dveh mesecev in primerpa vlaga sta storili, da je grodje dozorelo in se je pridelala dobra kapljica, v škropljenih vinogradih pa prav dobra. Sploh se govori, da je letošnje vino gledé na kakovost boljše od lanskega. Temu je pritrtil tudi sloveč poznavalec vina iz Ljubljane, kateri je v preteklem tednu pregledoval in poskušal vino v krškem, mokronoškem in nekaj tudi v radeškem okraju. Pisalcu teh vrstic zdi se pa, da skoro ni mogoče ločiti letošnjega od lanskega pridelka. Gotovo je pa, da smo letos v krajih, kjer ni trtne uši, več pridelali, kakor lani, nekako tretjino ali četrtino več. Kostanjeviški okraj je ves okužen po trtni uši, tam se ni za izvoz prav nič pridelalo, tudi za domačo potrebo ne. Nad Krškim, nad Leskovecem, pri sv. Duhu in na Raki sé bo nekaj izvažalo, a le malo, ker je tudi v teh krajih večina vinogradov pokončanih po trtni uši, nekoliko tudi po toči. V studenski, boštanski, mokronoški in škocijanski župniji pa je letos, ako ne gledé na kakovost, gotovo gledé na količino boljša vinska letina kakor lani. — Cena bo, kakor je čuti, nekoliko nižja, kakor lanske, morda 7—10 gld. staro vedro. Iz kadi se mošt prodaja po 5—7 gld. vedro. Ker našemu prebivalstvu prede za denar, težku pričakujejo tovarnikov.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) piše se iz Barkevelj pri Trstu: „V verskem oziru se ne moremo ponašati s tujim življenjem na Greti. Vera postaja tu dežeta briga, in 12letni otroci preklinjajo tu (v italijanskem jeziku) grozne kletvice, o katerih se ostalim Slovincem niti sanjati ne more. — Zato hočemo tudi tu delovati v smislu družbe sv. Cirila in Metoda, skrbéče za vero in rod. Že se gradi ondi hiša, v kateri bode naš otroški vrt. Otvorili pa bomo ta vrtec na cesaričin dan, 19. novembra t. l. — če Bog dá. Mi v Rojanu prišli smo — hvala Bogu — do miru, odkar je nastopil tu mesto voditelja našemu vrteu gosp. Miha Kamuščič.“

(Obrtni nadzornik) g. dr. Val. Pogačnik se je pripeljal iz Grada v Ljubljano, nadzorovat tukajšnje obrtne zavode in tovarne.

(Prememba pri sodništvu.) Imenovani so: Dr. Amon Zhuber pl. Okrog, okrajni sodnik v Sošanju, svétniškim tajnikom pri okrožnem sodišču v Celju; pristav v Ptuj, Jos. Mihelčič, okrajnim sodnikom v Sošanju; sodniškim pristavom pri deželnem sodišču v Ljubljani okrajnega sodišča pristav v Kranju, Jos. Hiti; sodniškim pristavom pri okrožnem sodišču v Celju okrajnega sodišča pristav v Slov. Gradcu, Ferd. pl. Sokol; okrajnega sodišča pristavi-avskultantje: Ernest Martinak za Smohor, Jakob Jarc za Litijo, dr. Rud. Paltauf za Slov. Gradec, Al. Kessler za Lož, J. Erhartič za Gor. Grad in Albert vitez Luschan za Metliko; premešeni so: pristav dr. V. Wagner s Trbiža v Beljak, Jos. Starič iz Litije v Kranj, Fr. Dreschnig iz Smohorja na Trbiž in Gvidon Visconti iz Metlike v Ptuj.

(Slovanski jezik.) Na Dunaju vzdržuje naučno ministerstvo učilšče za vzhodne jezike; doslej so se učili arabski, perzijski in turški jezik. Minolo leto pa so vpeljali srbsčino, letos ruščino, prihodnje leto pa bodo uveli bolgarščino. Ruščino bode učil štajerski Slovenec dr. Murko.

(Loterija — peša.) Loterija je prejšnja leta državi donasala dobička, in sicer kosmatega 21.5 milijons, zadnji dve leti pa peša in gre rakovo pot. Dobíčka je bilo za 2.1 milijona manj. Vendar ima država od loterije še vedno čistega dobička okroglih — 13 milijonov!

(Vlastenecky Pontnik“), ali po naše „Rodo-ljubni božjepontnik“, koledar za katolike, izšel je te dni v Pragi na svetlo (24. letnik). Med vsebino je tudi prirodopisna črta „Mraveci“ (Mravlje), slovenski spisal prof. Fr. Erjavec, prevél pa F. Stingl.

(Pobirki) iz krščansko-socialistiškega lista „Dělnické Noviny“. — Na Nemškem in v Italiji podražili so kruh tako, da celi kupi ljudstva prihajajo čez meje k nam po kruh, kjer ga dobivajo ceneje. Ali to morejo storiti samo prebivalci ob mejah; oni pa, ki so od meje oddaljeni, morajo prenašati breme podražjenja. V tej stiski je pravo zadelo društvo katoliških delavcev v Würzburgu ter na tamošnji občinski urad vložilo prošnjo, naj bi se iz mestne blagajnice, ki ima čez tri tisoč mark premoženja, pripravilo žito in ustanovile pekarnice, v katerih bi se kruh prodajal za troškovno ceno. — V Trevizu obsojen je bil vrednik Kattowitz na štirinajst dni v zapor, ker je v svojem listu obelodanil porogljiv članek o sukni Kristusovej. — Voditelj policijski v Berlinu podpisal je listine, na podlagi katere se iz države mora odpoditi petdeset oseb, ki so zakrivilé politiške ali pa socialistiške zločine. — V Neapolu in po drugih mestih v Italiji zakladajo društvo katoliških socializtov, kateri si bodo prizadevali na podlagi katoliških načel razvozljavati socialno vprašanje na Taljanskem. — Pozora vreden je konec socialnega internacionalista Vaelava Maršala. Imenovanec govoril je pri zboru društva „Dělnická jednota“ v Kamenici. V sredi govora se je zgrudil in umrl. Tamošnji socialisti nameravajo sedaj podobo Maršalovo razširjati, ker v njegovej smrti bajé vidijo — krasno smrt. Toda, ni li bila smrt tega človeka menda kazen božja, kakor je to bila smrt Eudesa, bivšega generala komune v Parizu leta 1871, kateri je pred poldrugim letom ravno pri svojem govoru mrtev zgrudil se na zemljo. — Delavec J. Šule v Hlinsku je za dolgoletno zvestobo v delu od cesarja odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem. — Katoliški delavci na Češkem podpisujejo adresu, ki jo bodo poslali v Rim sv. očetu Leonu v znamenje hvaležnosti za izdano okrožnico o delavskem vprašanju.

(Srečna in mirna bodočnost.) Velikovaradinski episkop dr. Schlauch si je med vrstami delavcev pridobil ime učenega krščanskega socijologa. Njegove študije o socialnem in delavskem vprašanju so vseobče znane. Nedavno je povodom blagoslavljanja zastave „Podpornega društva delavcev“ v cerkvis stolnici v Velikem Varadinu prosil veloznamenito besedo o razmerju med kapitalom in delom. Visoki dostojanstvenik je v svojem govoru dokazal, da kapital in delo, to je, da tvorničarji ali fabrikanti in delavci se medsebojno vzdržujejo. Ima li v današnjih razvrelih razmerah mir med kapitalom in delom nastati ter stanje delavcev se vzboljšati in ostro nasprotstvo proti kapitalu otopeni, mora se na obeh straneh ravnati krščanski. Ni možno, kakor si to mnogi socialisti domišljujejo, ni možno, da bi se dalo vrediti prirojeno stanje prvotno, kakor je bilo ono, ko še na svetu ni bilo niti kapitala, niti zasebnega imetja. Danes bi to bilo zatajenje cele civilizacije, zatajenje celega razvoja pokolenja ljudskega. S tem bi se tisočletje izskrtnilo iz zgodovine človeštva in uničilo bi se vse, kar je proizvela znanost, umnost in ljudska marljivost. Ljudstvo vrženo bilo bi zopet tja, odkoder se je spravilo s celo silo zvoje duševne prevage. In če bi tudi po velikanskih prevratih se posrečilo, da bi si ljudje bili vsi jednaki, ta uspeh mogel bi trajati takorekoč samo jeden dan. Raznost zmožnostij ljudskih, nejednakost razuma in marljivosti, to bi ljudi učinilo med seboj nejednake, a delo bi se zopet prikazalo proti kapitalu. To ne bi bila nikaka rešitev vprašanja socialnega, niti vprašanja delavskega, pač pa gola brezsmoterna zguba, razdevanje brez smotra, brez svrhe. Zavoljo tega delavci morejo samo na podlagi socializma krščanskega pričakovati vzboljšanje svojih odnošajev, in jedino le krščanstvo bode delavcem pripomoglo do srečne in mirne bodočnosti.

Telegrami.

Dunaj, 14. oktobra. Po jednoglasnem sklepu slovenskih poslancev so danes poslanci Šuklje, Klun in Povše grofu Taaffeju razložili novomeške razmere zahtevajoč, da se odstrani provzročitelj ondotnega nemira.

Dunaj, 13. oktobra. Iz Grada se poroča, da utegne prelat Janez Karlon vsak

čas umreti. — Dne 18. t. m. bode doktor Plener star 50 let. Levičarji mu priredé banket.

Dunaj, 14. oktobra. Budgetni odsek je sklenil, da se v zbornici prične debata o proračunu notranjega ministerstva, izločijo pa se točke: „javna varnost“, „zgradba cest“, „vrvnava voda“, ter izročé prej budgetnemu odseku, istotako ves proračun načelnega ministerstva.

Berolin, 13. oktobra. Rudolf Virchow praznuje 70. rojstveni dan. Tem povodom so mu došle mnoge čestitke.

Kolonja, 14. oktobra. „Volkszeitung“ je objavila obširno poročilo o novem brzozavnem aparatu in telefonu. Ta aparat bode izpodrnil vso dosedanjo telegrafijo.

Rim, 14. oktobra. Pred kazenskim sodiščem se je pričela obravnava proti 62 osebam zaradi nemirov dné 1. maja, mej njimi je Cipriani; 61 teh oseb je anarhistov. Prič proti je 125, za 200, zagovornikov 35.

London, 13. oktobra. Parnellovi prišči so izdali manifest na irski narod, da hočejo nadaljevati boj za program Parnellov.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja	srakometra v mm	topimera po Celziju			
7. u. zjut.	73.03	11.0	sl. szap.	oblačno	0.00
13. 2. u. pop.	73.07	19.4	sl. vzh.		
9. u. zveč.	73.39	14.8	sl. szapad		
Srednja temperatura 15.1°, za 3.2° nad normalom.					

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije in zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(1363) 10 zobozdravnik (3)
pri Hradekega mostu I. nadstr.

V ponedeljek dné 19. oktobra izide na svetlo

Od pluga do krone.

Veliki zgodovinski roman, zajét iz kranjske povestnice od Jakoba Bedénka.

17 pol v osmerki. — Broširan stane 1 gld. 50 kr., elegantno vezan 2 gld., po pošti 10 kr. več.

Zanimivo in živo pripoveduje cenjeni gospod pisatelj v romanu. čegar junak je veliki matematik **Jurij Vega**, življenje tega slavnega **Kranjca**. Naročbe izvršujejo se z dnem 19. t. m. i nadalje, zaznamke pa vže zdaj vsprejemlje (1421) 2

knjigotržnica

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Št. 19.594.

Razglas.

(1425) 3-1

V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so

proračuni o dohodkih in potroških

1. mestne blagajnice ljubljanske, 2. mestnega ubožnega zaklada, 3. zaklada meščanske bolnišnice in 4. ustanovnega zaklada za 1892. leto že sestavljeni in bodo

od 14. do 28. tega meseca

razgrnjeni v magistratnem ekspeditu občanom na vpogled.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane, dné 13. oktobra 1891.

Zobni zdravnik iz Berolina univ. med.

DR. R. JACOBI

Stari trg št. 4, I. nadstropje, v Ljubljani

ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne; ob nedeljah od 9. do 11. ure dopoldne. (1413) 10-2

(1) Za uboge ob petkih od 9. do 10. ure dopoldne.

Zobozdravnik Schweiger

nastanil se je

v hôtelu „Pri Maliču“ (Stadt Wien), II. nadstropje, št. 25—26.

Ordinira vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne ter od 2. do 5. ure popoldne. — Ob nedeljah in praznikih od 9. ure dopoldne do 1 ure dopoldne.

Na razpolago ima najnovejše in najboljše gledé na umetno zobovje, bodisi posamezno ali vkupno. Plombuje votle zobe z najtrpežnejšim in najboljšim plombovnim sredstvom — zlatom in platino — prednje zobe pa v emailirani plombi, ki je barvi zob popolnem enaka. (1423) 1

Za dobro izvršitev jamči v vsakem slučaju.

Razpis službe.

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje tem potom.

službo praktikanta

z letno plačo 480 gld.

Prosilci za to službo izkazati morajo poleg znanja slovenskega in nemškega jezika v govori in pisavi tudi še zmožnost trgovinskega knjigovodstva in naj vložé svoje prošnje s spričevali posebno o dosedanjem poslovanji vred do vštetega 28. oktobra 1891. pri ravnateljstvu mestne hranilnice ljubljanske. (1422) 3-3

Dunajska borza.

Dné 14. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	91 gld. 10 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 „ 05 „
Zlata renta 4%, davka prosta	108 „ 95 „
Papirna renta 5%, davka prosta	102 „ 25 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1019 „ — „
Kreditne akcije, 16% gld.	283 „ 25 „
London, 10 fantov strl.	117 „ 40 „
Napoleonondor (20 fr.)	9 „ 30 „
Cesarski cekini	5 „ 58 „
Nemških mark 100	57 „ 65 „

Dné 13. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	103 gld. 95 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 75 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 „ 75 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	146 „ 50 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 50 „
Zastavna pisma „ „ „ 4 1/2%	100 „ 30 „
Kreditne srečke, 100 gld.	185 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	61 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	16 „ 75 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	19 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	59 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48 „ 75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 „ 25 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2805	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104 „ — „
Papirni rubelj	1 „ 21 1/2 „
Laških lir 100	45 „ 50 „

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtečnejše.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

50.000 goldinarjev

se dobi z jedno

promeso zemljiško-kreditnih srečk

à 1 1/4 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že 5. novembra!